

Eldres behov

Muligheter for næringslivet

Presentasjon 3. april 2024, Bent Aslak Brandtzæg

Formål

Få økt kunnskap om de eldres behov og hva de som konsumenter vil kjøpe av varer, tjenester, aktiviteter og boformer for økt livskvalitet og for å kunne bo lenger i egen bolig

Kunnskapen om hva de eldre trenger for å få økt livskvalitet og mulighet til å bo lenger i egen bolig, skal benyttes til å vise hva næringslivet kan utvikle av nye produkter og tjenester

Hva har vi gjort?

- Kartlegging av nasjonale føringer og eksisterende utredninger
- Analyser av demografiske utviklingstrekk
- To fokusgruppeintervjuer – ett i Andebu og ett i Sandefjord
- Representativ utvalgsundersøkelse til innbyggere i aldersgruppen 65-85 år
 - 600 telefonintervjuer (Norstat)

Demografiske prognoser

- Fram mot 2050 vil:
 - Andelen i aldersgruppen 67 år og eldre i Sandefjord vil øke med ca. 70 prosent (8 200 personer)
 - Andelen i aldersgruppen 80 år og eldre vil øke med 166 prosent (5 300 personer)
 - Andelen i yrkesaktiv alder, sammenlignet med andelen 67 år og eldre, vil synke fra 3,3 til 1,8
 - Økt forsørgerbyrde og økt konkurranse om arbeidskraft

Nasjonale føringer

- Målene er at eldre kan bo trygt hjemme, og at behovet for helse- og omsorgstjenester blir utsatt gjennom bedre planlegging, styrket forebygging og mer målrettede tjenester
 - «Leve hele livet i Sandefjord»
 - «Handlingsplan for aldersvennlige Sandefjord»
- Muligheter for næringslivet
 - Flere eldre utgjør et økende marked («The silver economy»)
 - Eldre er gjerne en kjøpesterk gruppe, men blir ikke nødvendigvis sett på som en fokusgruppe ved utvikling av nye produkter og tjenester

Aldersvennlige boliger. Dagens boligsituasjon

- 83 prosent av innbyggerne i aldersgruppen 65–85 år eier sin egen bolig
 - 55 prosent bor i enebolig/frittliggende hus (40 prosent livsløpsstandard)
 - 28 prosent bor i leilighet/blokk/bygård (78 prosent livsløpsstandard)
- I aldersgruppen 65–69 år er 39 prosent som bor i bolig med livsløpsstandard
- I aldersgruppen 80–85 år er 69 prosent som bor i bolig med livsløpsstandard

Aldersvennlige boliger. Behov for oppgradering og nybygg

- Det vil framover være behov for oppgradering av eksisterende boliger og bygging av nye leiligheter med livsløpsstandard
 - Blant de som ikke bor i bolig med livsløpsstandard, er 33 prosent vurderer å gjøre tilpasninger av nåværende bolig for å forbedre tilgjengeligheten i boligen med tanke på endring i funksjonsnivå eller bevegelighet i framtiden
- Samlet sett er det 42 prosent vurderer å flytte for å kunne bo lenger i egen bolig og/eller få økt livskvalitet (21 prosent svare ja, 21 prosent svarer kanskje)
 - Blant de som sier det aktuelt å flytte, er det også 35 prosent som sier det kan være aktuelt å oppgradere egen bolig
 - 44 prosent som sier det er viktig å ha tilgang på fellesarealer med beboere på egen alder for å kunne ha god livskvalitet når du blir eldre
- Behov for bedre informasjon til «unge eldre» slik at det blir lettere å planlegge og gjennomføre nødvendige tilpasninger før behovet melder seg
- Blant de som sier de vil flytte, er det 60 prosent som sier at de ville hatt råd til å kjøpe boligen de ønsker seg

Teknologisk løsninger

- Næringslivet kan utvikle og tilby teknologiske hjelpemidler som gjør det tryggere og mer komfortabelt for eldre å bo hjemme
 - Smarthusteknologi, trygghetsalarmer og helseovervåkningssystemer
- 64 prosent sier at det er viktig med hjelp med å benytte teknologi, digitale og elektroniske løsninger
 - Bedre service i hjemmet når det gjelder hjelp med installasjon
 - Behov opplæring og veiledning
 - Enklere løsninger for virtuell digital kommunikasjon
 - Enklere digitale nettbaserte løsninger for netthandel og bestilling av mat
- Bedre informasjon fra bank- forsikringsbransjen om tilbud på muligheter når det gjelder digital og personlig service

Hjemmetjenester og omsorgstjenester

- Næringslivet og kommunen kan samarbeide om å tilby tjenester
- Rengjøring, matlevering, personlig pleie og andre tjenester som gjør det lettere for eldre å bo hjemme
- 75 prosent mener at det er viktig å ha tilgang på hjelp med oppgaver som måking, strøing, hagearbeid, rengjøring, vedlikehold og handling for å kunne ha god livskvalitet når de blir eldre
- Dørterskeltjenesten (KS og Posten Bring AS)
 - En mulig arena for å utvikle et tettere og bedre samarbeid mellom kommunen, næringslivet og frivilligheten

Sosiale møteplasser og aktiviteter

Aktiviteter og arrangementer som gir eldre meningsfulle opplevelser og sosial kontakt

- 80 prosent av de eldre som svarer at de har god tilgang på kulturopplevelser og fritidsaktiviteter der de bor
 - 30 prosent trekker fram dette som tilbud som det er spesielt viktig å ha god tilgang på i årene som kommer
- 60 prosent som oppgir at det er viktig å ha tilgang på serveringssteder og møteplasser som passer for eldre for å ha god livskvalitet
- 45 prosent som mener det er viktig med ferie- og fritidsreiser tilpasset eldre
- Andre ting som det er aktuelt på bruke penger på: 17 prosent svarer ferie- og fritidsreiser
 - Halvparten av disse har svart at det er viktig med ferie og fritidsreiser tilpasset eldre
 - Størst andel i den yngste aldersgruppen (43 prosent) sammenlignet med den eldste (11 prosent)

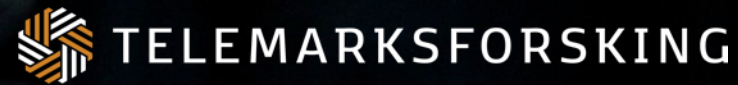
Transporttjenester

- 78 prosent som sier at de har god tilgang på kollektivtransport der de bor
- 20 prosent sier at tilgang på transport i stor eller noen grad er et hinder for å komme seg rundt i området der de bor
- Utfordringen øker med økende alder, fra 16 prosent i den yngste aldersgruppen til 31 prosent i den eldste
- Det er en betydelig høyere andel blant de som sier at de ikke har god tilgang på aktiviteter og tilbud der de bor, som også mener at tilgang på transport er et hinder for å komme seg rundt i nærområdet
- Muligheter for næringslivet
 - Tilrettelagte busser, drosjer eller samkjøringstjenester

Bruk av eldre som ressurs

- Legge til rette for eldre kan stå lenger i jobb
- Utarbeide fleksible løsninger for bistand i næringslivet behov (reduerte stillinger, vaktordringer)
- Vikar og bemanningsbyråer som kan bidra med
 - Med ressurser som næringslivet har behov for
 - Tjenester som eldre har behov for
 - Rydding og bortkjøring, reparasjoner/vedlikehold, snekring, montering og maling, hagearbeid, beskjæring, beplantning, vanning, gressklipp, transport og frakt varer

I en tid med økende andel eldre, økt forsørgerbyrde, knapphet på arbeidskraft og behov for at eldre skal klare seg lenger hjemme, kan utvikling av fleksible løsninger for at eldre som ønsker det, skal kunne bidra lenger i arbeidslivet, være en fordel både for næringslivet og samfunnet som helhet.

Takk for oppmerksomheten!

Bent Aslak Brandtzæg | 90 92 82 68 | brandtzag@tmforsk.no